

L'Estat espanyol inverteix en infraestructures de forma molt insuficient a Catalunya

La manca d'inversions de l'Estat espanyol perjudica l'economia catalana, encareix els productes i dificulta el treball i la mobilitat de les persones

Catalunya és de les regions d'Espanya que més exporta, ja que el 25 % de les exportacions de l'Estat espanyol surten de Catalunya. També és de les zones en què es produeix proporcionalment més, ja que amb el 16 % de la població es crea el 19 % de l'activitat (producte interior brut -PIB-) de tot l'Estat.

Aquest esforç de les empreses i dels treballadors que resideixen a Catalunya contrasta amb la inversió que el Govern central inclou anualment en els Pressupostos Generals de l'Estat.

Si bé per població correspondria a Catalunya un 16 % de la inversió i per activitat un 19 %, s'observa que en els darrers vint anys la mitjana ha estat inferior al 13 %. Aquesta situació encara és més pronunciada en els dos últims anys, ja que ni tan sols es va assolir el 10 % de la inversió estatal.

La inversió real pressupostada de l'Estat a Catalunya

% Catalunya sobre total regionalitzable

1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
8	7,6	11,6	14,1	12,7	15,4	15,9	15,6	15,6	14,6	13,9	15,1	15,2	15,2	15,2	11,1	11,9	9,7	9,5	10,6

Font: Pressupostos Generals de l'Estat.

http://economia.gencat.cat/ca/70_ambits_actuacio/analisi_finances_publicques/estadistiques-indicadors-financers/la_inversio_publica_a_catalunya/la_inversio_de_l_estat_a_catalunya/la_inversio_pressupostada_de_l_estat/

És greu que la inversió sigui baixa a Catalunya?

Sí, és greu, afecta les empreses i les persones.

Avui, en una economia globalitzada les regions competeixen entre si. Un producte que es fabrica a Catalunya competeix tant amb un producte fet a França com amb un produït a la Xina o el Japó.

A Catalunya les empreses s'esforcen a competir en una economia globalitzada. Si l'energia i el transport són més barats a França, és obvi que els productes fabricats a França seran més competitius i es vendran més fàcilment que els productes catalans. En aquest cas les empreses tenen moltes dificultats per avançar, la menor activitat repercuteix en la generació de menys llocs de treball, menys impostos i cotitzacions a la Seguretat Social, els serveis públics se'n ressenten i el benestar de les persones disminueix.

Als treballadors catalans també els afecta greument, bàsicament per dos motius. D'una banda, amb menys inversió en la xarxa ferroviària i en la xarxa viària el temps dedicat al treball s'allarga, es disposa de menys temps personal, i en ser el transport més car es disposa de menys renda personal. D'altra banda, quan una empresa perd competitivitat deixa de vendre i es perden llocs de treball.

D'aquí la importància de disposar d'unes bones infraestructures.

A Catalunya s'agreuja el problema perquè l'Estat espanyol no compleix els propis pressupostos

El problema s'agreuja, ja que, a part de pressupostar poques inversions, la seva execució real a Catalunya és molt inferior a la mitjana de l'Estat. El grau d'execució de les inversions reals a Catalunya del Ministeri de Foment està al voltant del 80 %, de tal manera que Catalunya és una de les comunitats amb menor grau d'execució.

La inversió real a Catalunya del Grupo Fomento sobre el total pressupostat

% execució inversió Grupo Fomento a Catalunya

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
74,5	76,7	69,8	70,4	75,3	78,7	87,4	89,9	87,2	73,4	67,7	106	64,8

Font: Inversió pressupostada total: Llei de pressupostos generals de l'Estat; inversió Grup Foment: anuaris estadístics del Ministeri de Foment, distribució regionalitzada dels annexos d'inversions reals (projecte i llei) i Informe Econòmic Financer (lleis) de cada any.

http://economia.gencat.cat/ca/70_ambits_actuacio/ahhttp://economia.gencat.cat/ca/70_ambits_actuacio/analisi_finances_publices/estadistiques-indicadors-financers/la_inversio_publica_a_catalunya/la_inversio_de_l_estat_a_catalunya/la_inversio_del_grup_foment/

Catalunya necessita que la inversió pública en infraestructures reverteixi en millores competitives del sector productiu —sobretot quant a la finalització de les obres que estan aturades—, en el transport ferroviari de mercaderies i en els corredors vitals com el del Mediterrani, així com en les rodalies ferroviàries, les telecomunicacions i els accessos als polígons industrials, alhora que cal avançar cap a un model de gestió eficient, competitiva i individualitzada de les infraestructures.

Cal assenyalar que tant o més important que la inversió en infraestructures és poder disposar d'una gestió de proximitat d'aquestes, poder decidir la seva gestió.

Com a conseqüència del baix nivell d'inversió estatal, mentre Catalunya no disposi dels mitjans per a administrar els impostos que genera (uns 80.000 milions d'euros anuals) tindrà greus dificultats per a competir a nivell internacional.

Les infraestructures són fonamentals per a la producció i el comerç, tant per a l'interior del territori com per a l'exportació.

Una inversió adequada en infraestructures i una bona gestió d'aquestes incentivaria la competitivitat de les empreses catalanes.

David Ros Serra. Economista